

การประเมินโครงการคนดีศรีอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1

The Evaluation of Well-behaved Student Project of Anuban Ratchaburi School in Ratchaburi Primary Educational Service Area 1

จूरินทร์ เอี่ยมละมัย¹ เกศินี โสขุม² จันทนา นนทิก³

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

²สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

³สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

E-mail: jureerat141960@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการคนดีศรีอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยใช้การประเมินแบบ CIPP MODEL กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง ได้แก่ ครูผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 48 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 9 คน ผู้ปกครองนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 96 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งเป็นคณะกรรมการ ดำเนินงานโครงการ จำนวน 348 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวิเคราะห์ เอกสาร แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ แบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสังเกต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านบริบทความสอดคล้องระหว่างนโยบายของโรงเรียนด้าน คุณธรรมกับวัตถุประสงค์ของโครงการและความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของกิจกรรม 8 กิจกรรมกับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก 2) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมและความเพียงพอของปัจจัยต่อการดำเนินงานโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินใน ระดับปานกลาง 3) ด้านกระบวนการ การดำเนินงานของผู้รับผิดชอบโครงการผ่านเกณฑ์การประเมิน ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับ ปานกลาง และ 4) ด้านผลผลิต ความพึงพอใจของนักเรียนและชุมชนที่มีต่อโครงการคนดีศรีอนุบาล ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการดำเนินโครงการและการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของนักเรียนตามคุณธรรมเป้าหมาย 8 ประการ จากผลการเข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์ การประเมินในระดับมาก

คำสำคัญ: การประเมิน / โครงการ / คนดีศรีอนุบาล

Abstract

The purpose of the study was to evaluate the Well-Behaved Student Project of Anuban Ratchaburi School, in terms of the context, the basic influential factors, the procedure, and the outcomes, by using CIPP MODEL. Chosen by Purposive Sampling, the samples of the study included 48 teachers who were in charge of the project, 9 school primary educational committee, 96 members of the students' parents from Pratomsuksa 1-6, as well as 348 students in Pratomsuksa 1-6, who were assigned as student project committee. The tools for data collection were document analysis, five-point scale questionnaire, interview, observation, and teaching notes. Statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation

The findings revealed that 1) in terms of the context, the evaluation of the congruence between the school policy on the moral conduct and the main aims of the project was at a high level. Additionally, the high level of the congruence could be found between the aims of the 8 activities of the project and the 8 school basic moral conduct, 2) in terms of the evaluation of the basic influential factors and the adequacy of the operational factors, the result was at a fair level, 3) in terms of the performance of the members in charge of the procedure on the project operation, the result was at a high level, whereas that of the community engagement level was at a fair level, and 4) in terms of the students' satisfaction as the outcomes of the study towards the Well-Behaved Student Project of Anuban Ratchaburi School, the consensus of the school primary educational committee towards the project operation, and the student's behavioral changes according to the 8 school basic moral conduct of the school, the result was at a high level.

Keywords: Evaluation / Projects / Well-behaved students of Anuban

บทนำ

ทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) กำหนดขึ้นบนพื้นฐานการเสริมสร้างทุนของประเทศทั้งทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจ และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และอัญเชิญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อมุ่งสู่ “สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน” ดังนั้นยุทธศาสตร์การพัฒนาคคนและสังคมไทยจึงให้ความสำคัญลำดับสูงกับการพัฒนาคุณภาพคน เนื่องจาก “คน” เป็นเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันคนยังเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อไปสู่เป้าประสงค์ที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติอย่างสมดุลทั้งจิตใจ ร่างกาย ความรู้และทักษะความสามารถเพื่อให้เพียบพร้อมทั้งด้าน “คุณธรรม” และ “ความรู้” ซึ่งจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุผล” รอบคอบและระมัดระวังด้วยจิตสำนึกในศีลธรรมและ “คุณธรรม” ทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและสามารถตัดสินใจโดยใช้หลัก “ความพอประมาณ” ในการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร อันจะเป็น “ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี” ให้คนพร้อมเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ดำรงชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรีและมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม อยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นและสังคมที่สงบสันติสุข ขณะเดียวกันเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจให้มีคุณภาพ มีเสถียรภาพและเป็นธรรม รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เป็นฐานการดำรงชีวิตและการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน นำไปสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. หน้า 47)

ปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นปัญหาที่ต้องมีการเร่งแก้ไขอย่างรีบด่วน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ.2545) ได้กำหนดจุดหมายโดยมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดีมีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทยและได้กำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ข้อ 1 เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ ข้อ 2 มีความคิดสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน รักการเขียน และรักความก้าวหน้า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2545, หน้า 4-5) ในมาตรา 6 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ตามวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคนของแผนการศึกษาแห่งชาติที่ว่า ปลูกฝังและเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. หน้า 2)

เนื่องจากโรงเรียนอนุบาลราชบุรีเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีนักเรียน จำนวน 3,173 คน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันทั้งทางฐานะเศรษฐกิจ การศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี มีลูกน้อย นักเรียนได้รับเงินมาโรงเรียนจำนวนมาก ทำให้ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ไม่รู้คุณค่าของเงิน ผู้ปกครองมุ่งแต่ทำงานหารายได้มาเลี้ยงครอบครัว ไม่มีเวลาดูแลลูกอย่างเพียงพอ ปล่อยให้ลูก ๆ อยู่กับลูกจ้าง หรือปู่ย่าตายายที่ชราามากแล้ว จึงปล่อยให้เด็กเรียนดูโทรทัศน์หรือเล่นคอมพิวเตอร์อย่างอิสระ ผู้ปกครองไม่มีเวลาใกล้ชิดลูก จึงก่อให้เกิดปัญหามากมาย เช่น ขาดระเบียบ วินัย วาจาไม่สุภาพ ขาดมารยาทที่ดี ไม่มีความกระตือรือร้นในการทำงาน ขาดความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ชุกชน ไม่มีสมาธิ เห็นแก่ตัว จากจุดเล็ก ๆ นี้ ถ้ายังคงปล่อยให้นักเรียนดำเนินพฤติกรรมอย่างนี้ต่อไปจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่อาจก่อให้เกิดปัญหาของสังคมจนยากที่จะแก้ไขได้

จากสาเหตุและปัญหาดังกล่าว โรงเรียนเห็นว่าเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรแก้ไข โดยหาแนวทางเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเป็นคนดี จึงจัดทำโครงการคนดีศรีอนุบาลขึ้น ซึ่งในโครงการประกอบด้วย กิจกรรม 8 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมเด็กไทยอนุรักษ์ตักบาตรทุกวันศุกร์ 2) กิจกรรมสติมาปัญญาเกิด 3) กิจกรรมสวัสดีครับ สวัสดีค่ะ 4) กิจกรรมสารวัตรคุณธรรม 5) กิจกรรมออมวันละนิดชีวิตจะมีสุข 6) กิจกรรมทาวีเศษเห็นนะ 7) กิจกรรมขยะทอง และ 8) กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล โดยยึดหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ คือ 1) ขยัน 2) ประหยัด 3) ซื่อสัตย์ 4) มีวินัย 5) สุภาพ 6) สะอาด 7) สามัคคี และ 8) มีน้ำใจ เพื่อให้นักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรีเป็นคนดีศรีอนุบาลและเป็นคนดีของชาติต่อไป ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีการดำเนินงานตามโครงการคนดีศรีอนุบาล นับตั้งแต่ปีการศึกษา 2550 จนถึงปัจจุบันยังมิได้ทำการประเมินโครงการดังกล่าวอย่างเป็นระบบที่เด่นชัดแต่อย่างใด ผู้วิจัยจึงทำการประเมินโครงการโดยนำรูปแบบ CIPP Model มาใช้สำหรับการประเมินเพราะการประเมินรูปแบบนี้เป็น การประเมินที่ทำการศึกษาทุกขั้นตอนของการดำเนินโครงการ กล่าวคือ ศึกษาบริบทของโครงการ ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ และผลผลิตของโครงการ ซึ่งทำให้สามารถประเมินได้ครบทุกกระบวนการ ผลที่ได้จากการประเมินโครงการนี้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจและพัฒนาโครงการให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินบริบทของโครงการคนดีศรีอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี
2. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการคนดีศรีอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี
3. เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการคนดีศรีอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี
4. เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการคนดีศรีอนุบาลของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร

การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรโรงเรียนอนุบาลราชบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการดำเนินโครงการในปีการศึกษา 2553 โดยมีประชากรผู้ให้ข้อมูลการประเมิน 4 กลุ่ม ดังนี้

- 1.1 ครูคือ ครูโรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 119 คน
- 1.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 15 คน
- 1.3 ผู้ปกครองคือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 1,985 คน
- 1.4 นักเรียนคือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 2,370 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นผู้ให้ข้อมูลการประเมิน แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

- 2.1 ครูคือ ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนอนุบาลราชบุรีซึ่งเป็นครูผู้รับผิดชอบโครงการ ประกอบด้วย 8 กิจกรรม กิจกรรมละ 6 คน รวม 48 คน
- 2.2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 9 คน
- 2.3 ผู้ปกครองคือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี ห้องเรียนละ 2 คน จำนวน 48 ห้อง รวม 96 คน
- 2.4 นักเรียนคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 โรงเรียนอนุบาลราชบุรี ห้องเรียนละ 8 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ รวม 384 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม ประกอบด้วย

- 1.1 แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับครูโรงเรียนอนุบาลราชบุรีซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ จำนวน 48 คน โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือจากผู้รับผิดชอบโครงการกิจกรรมละ 1 คน ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม แนะนำการตอบแบบสอบถาม และรวบรวมข้อมูล
- 1.2 แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 96 คน โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นเป็นผู้ดำเนินการแจกแบบสอบถาม แนะนำการตอบแบบสอบถาม และรวบรวมข้อมูล

1.3 แบบสอบถามชุดที่ 3 สำหรับนักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรี จำนวน 384 คน โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือจากครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ดำเนินการเก็บข้อมูลจากนักเรียน ด้วยวิธีสัมภาษณ์ (Group interview) ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ส่วนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 ให้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเองและรวบรวมข้อมูล

2. แบบสังเกต สำหรับผู้รับผิดชอบโครงการซึ่งเป็นครูผู้สอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ห้องละ 1 คน จำนวน 48 คน โดยผู้วิจัยแนะนำการกรอกแบบสังเกต และขอความร่วมมือจากครูผู้สอนเป็นผู้กรอกแบบบันทึกการสังเกตและรวบรวมข้อมูล

3. แบบสัมภาษณ์ สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คน ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสัมภาษณ์และรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลราชบุรี เพื่อขออนุญาตทดลองเครื่องมือวิจัย
2. ผู้วิจัยทำบันทึกข้อความถึงผู้บริหารโรงเรียนเพื่อขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามให้กับครู ผู้ปกครอง และนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี
3. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลด้วยตนเองจากครู ผู้ปกครอง และนักเรียนของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี
4. รวบรวมแบบสอบถาม แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ ตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อมซึ่งประเมินจากแบบวิเคราะห์เอกสารของนโยบายโรงเรียนตามแผนปฏิบัติการประจำปี 2550 กับวัตถุประสงค์ของโครงการคนดีศรีอนุบาล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและบรรยายแบบความเรียง
2. ข้อมูลจากแบบบันทึกการสังเกตใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ และความถี่
3. ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยให้ค่าระดับคะแนน ดังนี้ ระดับ 1 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด ระดับ 2 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย ระดับ 3 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง ระดับ 4 หมายถึง อยู่ในระดับมาก และระดับ 5 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด การแปลความหมายระดับคะแนนใช้เกณฑ์ ดังนี้ คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49

แสดงว่า อยู่ในระดับน้อยที่สุด คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 แสดงว่า อยู่ในระดับน้อย คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 แสดงว่า อยู่ในระดับปานกลาง คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 แสดงว่า อยู่ในระดับมาก และคะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 แสดงว่า อยู่ในระดับมากที่สุด (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2555, หน้า 75)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการประเมินบริบทหรือสภาวะแวดล้อมของโครงการ

1. ผลวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างนโยบายกับวัตถุประสงค์ของโครงการคนดีศรีอนุบาล โรงเรียนอนุบาลราชบุรี พบว่า มีความสอดคล้องกัน เมื่อพิจารณาแต่ละข้อแล้ว นโยบายของโรงเรียนที่สอดคล้อง ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย สามารถดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาและปรับปรุงแหล่งการเรียนรู้ ในโรงเรียนให้จัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอนโดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน มีความสามารถในการแสวงหาความรู้และมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี รักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสามารถเล่นดนตรีได้อย่างน้อย 1 ชนิด เร่งรัดให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูป การเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานตามระดับการศึกษาและ ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียน มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและมีความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์

2. ผลวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของกิจกรรมย่อย 8 กิจกรรม ในโครงการคนดีศรีอนุบาลกับหลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ พบว่า 1) กิจกรรมเด็กไทยรวมใจ อนุรักษ์ตักบาตรทุกวันศุกร์ สอดคล้องกับหลักคุณธรรมด้านสุภาพ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีมารยาทดีงาม วางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย 2) กิจกรรมสติมาปัญญาเกิด สอดคล้องกับ หลักคุณธรรมด้านสามัคคี ยอมรับความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิดและความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติและสมานฉันท์ 3) กิจกรรมสวัสดีศรีรับ สวัสดีค่ะ สอดคล้องกับหลักคุณธรรมด้านสุภาพ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีมารยาทดีงาม วางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย 4) กิจกรรมสารวัตรคุณธรรม สอดคล้องกับหลักคุณธรรมด้านขยัน ผู้ที่มีความตั้งใจ เพียรพยายาม และด้านขยันคือ ผู้ที่มีความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การทำงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และด้านมีวินัยคือ ผู้ที่ปฏิบัติตนในขอบเขต กฎระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร และประเทศ มีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม 5) กิจกรรมออมวันละนิดชีวิตจะมีสุข สอดคล้องกับหลักคุณธรรมด้านประหยัด เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สิน และด้านซื่อสัตย์ ประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่และต่อวิชาชีพ ซื่อสัตย์คือ ผู้ที่มีความประพฤติตรงทั้งต่อเวลา ต่อหน้าที่ และต่อวิชาชีพ รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตนเอง ปฏิบัติอย่างเต็มที่และถูกต้อง 6) กิจกรรมตาวิเศษเห็นนะ

สอดคล้องกับหลักคุณธรรมด้านความสะอาด รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ 7) กิจกรรมขยะทอง สอดคล้องกับหลักคุณธรรมด้านการประหยัด ใช้ทรัพยากรสิ่งของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ และ 8) กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาลสอดคล้องกับหลักคุณธรรมด้านความมีน้ำใจคือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปัน เสียสละ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินปัจจัยเบื้องต้น

ผลการประเมินส่วนประกอบต่าง ๆ ตั้งแต่บุคลากรที่สนับสนุนในการจัดทำโครงการส่วนใหญ่พบว่า ผู้รับผิดชอบมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับกิจกรรม โดยผู้รับผิดชอบมีความเพียงพออยู่ในระดับปานกลาง สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมมาก วัสดุอุปกรณ์มีสภาพพร้อมใช้เหมาะสม มีความเพียงพอในระดับปานกลาง และงบประมาณที่ได้รับจัดสรรมีความเพียงพอในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 ผลการประเมินกระบวนการ

ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการคนดีศรีอนุบาล ตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งผลการประเมินพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สรุปแต่ละด้าน ดังนี้

1. การวางแผนจากผลการประเมินทุกรายการมีการปฏิบัติในระดับมาก มีข้อค้นพบดังนี้ ครูมีส่วนร่วมในการวางแผน ได้ประชุมชี้แจงกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการทำงาน มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผน กำหนดระยะเวลาในการวางแผน และมีการควบคุมกำกับติดตาม

2. การปฏิบัติตามแผน จากสรุปผลการประเมินโดยภาพรวม ส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติในระดับมาก โดยรายการที่มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด คือ คณะผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลราชบุรี มีส่วนร่วมในการสนับสนุนคณะทำงาน เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นได้เต็มที่ การทำงานเป็นทีม มีการส่งเสริมสนับสนุนให้คณะปฏิบัติงานทำงานจนสำเร็จ คณะทำงานมีส่วนร่วมในการปรึกษารื้อหรือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และมีการทำความเข้าใจและร่วมกันตกลงในเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะทำงานตามลำดับ ส่วนรายการที่เหลือมีการปฏิบัติในระดับมาก

3. การตรวจสอบ จากผลการประเมินโดยภาพรวมและรายการย่อยทุกรายการมีความเหมาะสมในระดับมาก คือ มีการร่วมมือกันของคณะทำงานในการดำเนินงาน มีการตรวจสอบความรับผิดชอบร่วมกันในการปฏิบัติงาน มีการตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนของคณะทำงาน และมีการตรวจสอบบรรยากาศของคณะทำงานและความร่วมมือของคณะทำงาน

4. การปรับปรุงแก้ไข จากการสรุปผลการประเมินภาพรวม มีระดับการปฏิบัติในระดับมากที่สุด คือ มีการนำผลการประเมินมาแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและมีการรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมให้คณะทำงานทราบโดยทั่วกันอย่างต่อเนื่องเป็นสายลักษณ์อักษร มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด และรองลงมาที่มีการปฏิบัติในระดับมากคือ มีการนำผลการประเมินมา

ช่วยเสริมสร้างให้คณะทำงานมีความรับผิดชอบร่วมกันจนบรรลุผลสำเร็จตามโครงการ

จากการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการคนดีศรีอนุบาล ผลการประเมินพบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก โดยกระบวนการดำเนินงานเริ่มตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไข

ผลการมีส่วนร่วมของชุมชน ในการดำเนินงานโครงการคนดีศรีอนุบาลโดยภาพรวมชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโครงการคนดีศรีอนุบาลในระดับปานกลาง โดยรายการที่ชุมชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก คือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการประหยัดและออม มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ให้ความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้ดียิ่งขึ้น และมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ส่วนรายการที่เหลือชุมชนมีส่วนร่วมในระดับน้อย คือ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ มีส่วนร่วมในการหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ และมีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณดำเนินงานตามโครงการ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินผลผลิต

ผลการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนดีศรีอนุบาลของชุมชน ของนักเรียนและความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ดังนี้

1. ผลการประเมินความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการคนดีศรีอนุบาล ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 85.20 มีข้อค้นพบที่พึงพอใจมากในลำดับต้น ๆ คือ กิจกรรมส่งเสริมนักเรียน ดังนี้ นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา นักเรียนเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์และตั้งใจเรียน มีคนชื่นชมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป เห็นคุณค่าของการประหยัดและออม

2. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการคนดีศรีอนุบาล พบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อโครงการคนดีศรีอนุบาลในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 82.00 ความพึงพอใจในระดับมาก คือ มาถึงโรงเรียนก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ ได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนา ทุกวันศุกร์ เป็นที่ชื่นชมของผู้พบเห็น ไม่ซื้อสินค้าที่ไม่มีประโยชน์ แต่มีความพึงพอใจในระดับปานกลางเพียงรายการเดียวคือ รู้จักการประหยัดและรู้คุณค่าของสิ่งของ

3. ผลการประเมินความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อโครงการคนดีศรีอนุบาล ผลการประเมินในภาพรวมมีความเห็นด้วยกับการดำเนินโครงการระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 88.00 โดยส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากที่สุดว่าโครงการนี้สมควรดำเนินการต่อไปเพราะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน โครงการส่งผลให้มีคนชื่นชมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป โครงการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา

ผลการประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน จากผลการดำเนินงานโครงการ คณิตศรือนูบาลในภาพรวมการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 82.40 โดยสรุปประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลการประเมินกิจกรรมเด็กไทยรวมใจอนุรักษ์ตักบาตรทุกวันศุกร์ นักเรียนมีความ เห็นในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 81.80 โดยนักเรียนส่วนใหญ่ นำอาหารมาร่วมตักบาตรทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรมพื้นฐานด้านความสุภาพ คือวางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทยและการมีวินัย ในการปฏิบัติตนในขอบเขตกฎระเบียบของสถานศึกษา

2. ผลการประเมินกิจกรรมสติมาปัญญาเกิด ส่วนใหญ่มีความเห็นในระดับมาก คิดเป็น ร้อยละ 79.80 โดยนักเรียนนั่งสมาธิได้ถูกต้องตามขั้นตอน มีความตั้งใจในการเรียนรู้ ตลอดจน ตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรมพื้นฐานด้านสามัคคี ยอมรับความแตกต่าง ความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความคิดและความเชื่อ พร้อมทั้งจะปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกันอย่างสันติ และสมานฉันท์

3. ผลการประเมินกิจกรรมออมวันละนิดชีวิตจะมีสุข นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็น ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.00 คือ นักเรียนรู้จักใช้น้ำ ใช้ไฟอย่างประหยัด ใช้อุปกรณ์การเรียน อย่างประหยัด รู้จักการเก็บออมเงิน ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรมพื้นฐานด้านความประหยัดคือ มีการดำเนินชีวิตความเป็นอยู่ เรียบง่าย คิดก่อนใช้ คิดก่อนซื้อ เก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สิน สิ่งของอย่างคุ้มค่า

4. ผลการประเมินกิจกรรมสารวัตรคุณธรรม ส่วนใหญ่มีความเห็นในระดับมาก คิดเป็น ร้อยละ 81.80 คือ นักเรียนแต่งกายถูกกฎระเบียบของโรงเรียน ไม่วิ่งเล่นบนอาคารเรียน ไม่นำอาหารเข้าไปรับประทานในห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรมพื้นฐานด้านขยันคือ ผู้ที่มีความ ตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง และด้านมีวินัยคือ ผู้ที่ปฏิบัติตนใน ขอบเขตกฎระเบียบของสถานศึกษา สถาบัน องค์กร และประเทศมีวินัยทั้งต่อตนเองและสังคม

5. ผลการประเมินกิจกรรมตาวิเศษเห็นนะ นักเรียนมีความเห็นในระดับมาก คิดเป็น ร้อยละ 82.40 คือ นักเรียนล้างมือและแปรงฟันหลังรับประทานอาหาร รักษาความสะอาดเครื่องใช้ ส่วนตัว ทั้งขยะลงถังทุกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรมพื้นฐานด้านสะอาด รักษาร่างกาย ที่อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องตามสุขลักษณะ

6. ผลการประเมินกิจกรรมสวัสดีศรีบสวัสดิ์คะ นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 85.80 คือ มีคนชื่นชมและเป็นแบบอย่างที่ดีได้ ไหว้ผู้มีพระคุณได้ถูกต้อง ไหว้บุคคล ระดับเดียวกันได้ถูกต้องและนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรมพื้นฐานด้านสุภาพ มีความอ่อนน้อมถ่อมตน มีมารยาทดีงาม วางตนเหมาะสมกับวัฒนธรรมไทย

7. ผลการประเมินกิจกรรมขยะทอง นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.00 คือ นักเรียนรู้จักการแยกขยะ รู้จักคุณค่าของสิ่งของเหลือใช้ รู้จักการหารายได้พิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรมพื้นฐานด้านประหยัด ใช้ทรัพย์สินสิ่งของอย่างคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ

8. ผลการประเมินกิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล นักเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.20 คือ นักเรียนไม่ล່วงละเมิดเสรีภาพของผู้อื่น ไม่หยิบฉวยของผู้อื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ตั้งใจทำงานอย่างสม่ำเสมอและไม่ทำลายสาธารณสมบัติของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรมพื้นฐานด้านมีน้ำใจคือ ผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม รู้จักแบ่งปันเสียสละ

สรุปผลการวิจัย

ผลการประเมินโครงการแต่ละด้าน มีดังนี้

ด้านบริบท ความสอดคล้องระหว่างนโยบายของโรงเรียนด้านคุณธรรมกับวัตถุประสงค์ของโครงการและความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์ของกิจกรรม 8 กิจกรรม กับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก

ด้านปัจจัยเบื้องต้น ความเหมาะสมและความเพียงพอของปัจจัยต่อการดำเนินงานโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง

ด้านกระบวนการ การดำเนินงานของผู้รับผิดชอบโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก และการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับปานกลาง

ด้านผลผลิต ความพึงพอใจของนักเรียนและชุมชนที่มีต่อโครงการคนดีศรีอนุบาล ความเห็นชอบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการดำเนินโครงการ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนตามคุณธรรมเป้าหมาย 8 ประการ จากผลการเข้าร่วมโครงการผ่านเกณฑ์การประเมินในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ข้อมูลการประเมินบริบท

การวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างนโยบายกับวัตถุประสงค์ของโครงการคนดีศรีอนุบาล โรงเรียนอนุบาลราชบุรี มีความสอดคล้องกันค่อนข้างมากทั้งนี้เพราะนโยบายที่กำหนดไว้มุ่งเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในโรงเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมที่จำเป็นในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย สามารถดำเนินชีวิตตามวิถีประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พัฒนาและปรับปรุงแหล่งการเรียนรู้ในโรงเรียนให้สามารถจัดกิจกรรมสนับสนุนการเรียนการสอน โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการแสวงหาความรู้และมีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน ส่งเสริมและสนับสนุน

ให้นักเรียนเห็นคุณค่าในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี รักษาทรัพยากรธรรมชาติ และสามารถเล่นดนตรีได้อย่างน้อย 1 ชนิด เร่งรัดให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนตามแนวปฏิรูปการเรียนรู้โดยเน้นเด็กเป็นสำคัญ สนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้พื้นฐานตามระดับการศึกษา ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องและมีความเป็นเลิศทางคณิตศาสตร์ (แผนปฏิบัติการของโรงเรียนอนุบาลราชบุรี ปีการศึกษา 2553. หน้า 5) ส่วนโครงการคณิตศรือนุบาลเป็นการดำเนินการที่รับนโยบายจากโรงเรียน มีวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อให้นักเรียนตระหนักในคุณค่าของการทำความดี เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเกิดคุณลักษณะที่ดีตามคุณธรรม 8 ประการ ได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ อันก่อให้เกิดผลดีต่อตนเองและประเทศชาติ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเพื่อเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น

การประเมินปัจจัยเบื้องต้นที่เป็นส่วนสนับสนุนโครงการ ปัจจัยที่มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง 6 ปัจจัย มีเพียงผู้รับผิดชอบมีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับกิจกรรม ผู้รับผิดชอบกิจกรรมมีจำนวนเพียงพอ สถานที่จัดกิจกรรมมีความเหมาะสมมาก ทั้งนี้เพราะโรงเรียนอนุบาลเป็นโรงเรียนขนาดพิเศษมีนักเรียนจำนวนมาก จึงมีพื้นที่ใช้สอยสำหรับจัดกิจกรรมต่าง ๆ อย่างจำกัด อุปสรรคในการดำเนินกิจกรรมบางส่วนได้รับการสนับสนุนจากชุมชน ในส่วนการจัดสรรงบประมาณเนื่องจากโรงเรียนมีโครงการเป็นจำนวนมากจึงจัดงบประมาณกระจายให้ครอบคลุมทุกโครงการ และบางส่วนได้รับการสนับสนุนจากครู นักเรียน แต่หากพิจารณาผลการประเมินภาพรวมปัจจัยเบื้องต้นของส่วนต่าง ๆ ที่สนับสนุนโครงการมีความเหมาะสมปานกลางชี้ให้เห็นว่าความสำเร็จของการนำโครงการไปปฏิบัติย่อมขึ้นอยู่กับโครงสร้างงบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ และบุคลากร

3. การประเมินกระบวนการ

3.1 จากการประเมินกระบวนการดำเนินงานตามโครงการคณิตศรือนุบาลโดยภาพรวม ผลการประเมินมีความเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นประเด็นที่มีความเห็นมากที่สุดคือการปรับปรุงแก้ไข นอกนั้นมีความเห็นเช่นเดียวกัน กระบวนการดำเนินงานตามโครงการ จึงมีการวางแผนการปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไขที่ว่าการบริหารโรงเรียนต้องมีรูปแบบการปฏิบัติที่ชัดเจนและมีกระบวนการขั้นตอนที่เป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่องซึ่งกระบวนการดังกล่าว ได้แก่ รูปแบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรเดมมิง (PDCA) ที่เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาทั้งบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชนที่เกี่ยวข้องเพื่อนำสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

3.2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนินงานโครงการคนดีศรีอนุบาลโดยภาพรวม ผลการประเมินมีความเหมาะสมในระดับปานกลาง แต่มีความเห็น 5 เรื่องที่มีความเหมาะสมในระดับมาก คือ ชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักการประหยัดและออม มีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ให้ความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาโครงการให้ดียิ่งขึ้น และมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งเห็นว่าทำกิจกรรมสอดคล้องกับนโยบายโรงเรียน

4. การประเมินผลผลิต

4.1 ความพึงพอใจที่มีต่อโครงการคนดีศรีอนุบาลของชุมชน ของนักเรียนและความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยสรุปแต่ละประเด็น ดังนี้

4.1.1 ความพึงพอใจของชุมชนที่มีต่อโครงการคนดีศรีอนุบาล ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 85.20 โดยมีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่กิจกรรมในโครงการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา นักเรียนเห็นคุณค่าของความซื่อสัตย์และตั้งใจเรียน มีคนชื่นชมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป นักเรียนเห็นคุณค่าของการประหยัดและออม คุณธรรมพื้นฐานสำคัญที่ประเทศส่วนใหญ่ไม่ว่าเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาหรือพัฒนาแล้วหรือเป็นฐานที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ร่วมกันพัฒนาความเจริญและความมั่นคงของประเทศชาติได้ ได้แก่ ความซื่อสัตย์ อดทน ซื่อสัตย์ มีวินัย เคร่งในระเบียบ มีความรับผิดชอบ รู้หน้าที่ และประหยัดอดออม

4.1.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อโครงการคนดีศรีอนุบาล ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 82.00 โดยมีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนมาถึงโรงเรียนก่อนเข้าแถวเคารพธงชาติ ได้ร่วมกิจกรรมทางศาสนาทุกวันศุกร์ เป็นที่ชื่นชมของผู้พบเห็น ไม่ซื้อสินค้าที่ไม่มีประโยชน์ ที่ว่าการปลูกฝังคุณธรรมนักเรียนโดยใช้กลยุทธ์ กิจกรรมดนตรีไทย กิจกรรมอบรมวันสุดสัปดาห์ กิจกรรมปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมโดยตรง สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดความก้าวร้าว มีสมาธิที่ดี สร้างความสามัคคีในหมู่คณะและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีวินัยรับผิดชอบโดยตรง

4.1.3 ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อโครงการคนดีศรีอนุบาล ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 88.00 โดยมีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่โครงการนี้สมควรดำเนินการต่อไปเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน โครงการส่งผลให้มีคนชื่นชมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา สอดคล้องกับงานวิจัยของศักดิ์ชัย นิธิภูววิ (2550. หน้า 233) ที่ว่า คุณธรรมจริยธรรมส่วนใหญ่ยังมีลักษณะเป็นขนบธรรมเนียมนิยมที่เน้นการอบรมปลูกฝังให้นักเรียน

อยู่ในกรอบพฤติกรรมของระเบียบวินัยโดยโรงเรียนระดับประถมศึกษาเน้นเรื่องการประหยัดและอดออม ความมีระเบียบวินัย การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ความรับผิดชอบ รักษาความสะอาด มีสุขนิสัยที่ดี การปฏิบัติตามหลักธรรมคำสอนของศาสนา

4.2 จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนจากการดำเนินงานโครงการคนดีศรีอนุบาล ในภาพรวม ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 82.40 โดยสรุปประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

4.2.1 กิจกรรมเด็กไทยรวมใจอนุรักษ์ตักบาตรทุกวันศุกร์ ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 81.80 มีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนนำอาหารมาร่วมตักบาตรทุกครั้ง มาโรงเรียนทันตักบาตรทุกครั้ง ซึ่งข้อค้นพบในกิจกรรมนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรีมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นในคุณธรรมพื้นฐานด้านสุภาพอย่างชัดเจนในระดับมาก ที่ว่าประโยชน์ที่เกิดกับนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมใส่บาตรแบบลานนา ทำให้นักเรียนเกิดความตระหนัก เกิดความรักมรดกวัฒนธรรมท้องถิ่น ได้เรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณีจากการปฏิบัติจริง นักเรียนมีระเบียบวินัยรู้จักประหยัด มีเมตตาริขิต มีกัลยาณมิตร มีความสามัคคีกับกลุ่มเพื่อน ๆ นักเรียนด้วยกัน

4.2.2 กิจกรรมสัปดาห์ปัญญาเกิด ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.80 มีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนนั่งสมาธิได้ถูกต้องตามขั้นตอน มีความตั้งใจในการเรียนรู้ตลอดจนตั้งใจทำงานอย่างต่อเนื่อง ซึ่งข้อค้นพบในกิจกรรมนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรีมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นในคุณธรรมด้านสามัคคีอย่างชัดเจนในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องผลการวิจัยของวรรณดี แสงประทีปตรง และคณะ (2551, หน้า 127) ที่ว่า ความมีสติสัมปชัญญะ คือ ควบคุมอารมณ์ สุขุม รอบคอบ มีสมาธิก่อนการทำงาน

4.2.3 กิจกรรมออมวันละนิดชีวิตจะมีสุข ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 79.00 มีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนรู้จักใช้น้ำใช้ไฟอย่างประหยัด ใช้อุปกรณ์การเรียนอย่างประหยัด รู้จักการเก็บออมเงิน ซึ่งข้อค้นพบในกิจกรรมนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรีมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นในคุณธรรมด้านประหยัดอย่างชัดเจนในระดับมาก

4.2.4 กิจกรรมสรวดีตรคุณธรรม ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 81.80 มีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนแต่งกายถูกกฎระเบียบของโรงเรียน ไม่วิ่งเล่นบนอาคารเรียน ไม่นำอาหารเข้าไปรับประทานในห้องเรียน และเป็นแบบอย่างที่ดี ซึ่งข้อค้นพบในกิจกรรมนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรีมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นในคุณธรรมด้านมีวินัยอย่างชัดเจนในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวรรณดี แสงประทีปตรง และคณะ (2551, หน้า 127) ที่ว่า ความมีวินัยในตนเอง ตรงต่อเวลา ยึดหลักการมีวินัยและเป็นแบบอย่างที่ดี

4.2.5 กิจกรรมตาวิเศษเห็นนะ ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 82.40 มีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่นักเรียนล้างมือและแปรงฟันหลังรับประทานอาหาร รักษาความสะอาดเครื่องใช้ส่วนตัว ทั้งขยะลงถังทุกครั้ง ซึ่งข้อค้นพบในกิจกรรมนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรีมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นในด้านคุณธรรม ด้านความสะอาด อย่างชัดเจนในระดับมาก

4.2.6 กิจกรรมสวัสดีศรีสวัสดิ์คะ ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 85.80 มีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่มีคนที่ชื่นชมและเป็นแบบอย่างที่ดี ได้ไหว้ผู้มีพระคุณ ได้ถูกต้อง รวมทั้งไหว้บุคคลระดับเดียวกันได้ถูกต้อง และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งข้อค้นพบในกิจกรรมนี้แสดงให้เห็นว่านักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรีมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นในคุณธรรมพื้นฐานด้านสุภาพอย่างชัดเจนในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับคุณธรรม ที่ควรปลูกฝังแก่เยาวชนของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

4.2.7 กิจกรรมขยะทอง ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 78.00 มีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่รู้จักการแยกขยะ รู้จักคุณค่าของสิ่งของเหลือใช้ รู้จักการหารายได้พิเศษ ซึ่งข้อค้นพบในกิจกรรมนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรี มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นในคุณธรรมพื้นฐานด้านประหยัดอย่างชัดเจนในระดับ มาก จากข้อเสนอแนะที่ว่าโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมความสะอาดในโรงเรียน โรงเรียนควรปลูกฝัง ให้นักเรียนมีความรู้เรื่องการรักษาความสะอาดสุขอนามัยของตนเอง ครอบครัว และในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ที่ถูกต้องเพื่อเห็นคุณค่าของความสะอาด

4.2.8 กิจกรรมเด็กดีศรีอนุบาล ผลการประเมินส่วนใหญ่มีความเห็นระดับ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.20 มีข้อค้นพบว่า ส่วนใหญ่ไม่ล่วงละเมิดสิทธิของผู้อื่น ไม่หยับฉวย ของผู้อื่นไปโดยไม่ได้รับอนุญาต ตั้งใจทำงานอย่างสม่ำเสมอ และไม่ทำลายสาธารณสมบัติของ โรงเรียนซึ่งข้อค้นพบในกิจกรรมนี้แสดงให้เห็นว่า นักเรียนโรงเรียนอนุบาลราชบุรีมีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้นในคุณธรรมพื้นฐานด้านมีน้ำใจอย่างชัดเจนในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ครูควรจัดกิจกรรมการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้นักเรียนมากยิ่งขึ้น
2. ควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เลือกกิจกรรมที่สอดแทรกการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ของโรงเรียนได้
3. ควรประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการให้มากกว่านี้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ).
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2555). **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS (พิมพ์ครั้งที่ 10)**. กรุงเทพฯ: บิซิเนสอาร์แอนด์ดี.
- มนัส ชาติประมง และคณะ. (2550). **รายงานการวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนด้านวินัยและความรับผิดชอบของนักเรียนโรงเรียนกันกงบ้านสี่เสาหลักศึ อำเภोजตุรัส จังหวัดชัยภูมิ**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- โรงเรียนอนุบาลราชบุรี. (2553). **แผนปฏิบัติการโรงเรียนอนุบาลราชบุรีประจำปี 2553**. ราชบุรี: ผู้แต่ง.
- วรรณดี แสงประทีปทอง และคณะ. (2551). **การวิจัยประเมินผลโครงการฝึกอบรมคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาล**. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน).
- ศักดิ์ชัย นิรัฐทวี. (2550). **รายงานการวิจัยเรื่อง การประเมินการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). **แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545-2559)**. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.